

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

nimi: Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse
Kogudus

registrikood: 80211053

alevik: Palamuse alevik

vald: Palamuse vald

maakond: Jõgeva maakond

postisihtnumber: 49202

telefon: +372 7760585

e-posti aadress: palamuse@eelk.ee

veebilehe aadress: www.eelk.ee/palamuse

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	17
Bilanss	17
Tulemiaruanne	18
Rahavoogude aruanne	19
Netovara muutuste aruanne	20
Raamatupidamise aastaaruande lisad	21
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	21
Lisa 2 Tööjõukulud	22
Lisa 3 Seotud osapooled	22

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse kogudus

Palamuse, Jõgeva maakond 49226,
koguduseõpetaja Jaan Nuga, tel. 5226824
www.eelk.ee/palamuse

KOGUDUSE 2013.AASTA SÕNALINE ARUANNE

I. Koguduse liikmed, juhtorganid ja nende tegevuse analüüs

Koguduse liikmeskonna dünaamika ja üldiseloostus (vanus, haridus, sotsiaalne staatus jms). Koguduse tööpiirkonnas elavate, kuid kirikusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlikku usku. Nõukogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseis ning sinodisaadikud. Muudatused. Hinnang koguduse juhtorganite tegevusele.

Kui vaadata leeritavate hulka möödunud aastal ja 54 aastat tagasi, siis on koguduse liikmeskond tasapisi kahanenud. Täpne koguduseliikmete arvestus on ajapikku paraku sassi läinud ja selle taastamine käib. Oleme kasutusele võtnud infosüsteemi „Koguja“ ja sellesse aastate jooksul ka hulga andmeid sisestanud, kuid töö on veel ajakohaseks jõudmisest kaugel. Oleme jõudnud sisestada viimase 24a ristimiste, leeritamiste ja laulatuste andmed, mis annavad koguduseliikmete nimekirja ühtekokku 455 inimest. Meil on väga palju koguduseliikmeid, kes ei ole eriti tihti oma kogudusega ühendust võtnud. Loodetavasti nad palvetavad meie eest.

Koguduseliikmete arv, kes oma nimelise annetusega koguduse tööd toetavad, on üsna kõikumine (viimased aastad: 67, 80, 61, 71, 54, 49, 53, 46). Annetuse teinute nimekirja vaadates tundub, et üsna suur osa annetuse tegematajätmistes on unustamisel.

Täiskogu liikmete arv, kes lisaks annetusele on ka armulauast osa saanud, on samuti kõikumine (54, 44, 41, 52, 35, 30, 42, 40). Siin võib olla tegemist jällegi üleskirjutamise laiskusega – neid, kes ise paluvad oma nime kirja panna, on mõned üksikud. Samas on armulaua vastuvõtmise kordade arv olnud rõõmustavalt kõrge mitme aasta lõikes. (417, 493, 595 (sellest 90 juhatuse esimeeste konverentsil), 572 (osa hooldekodus), 688 (sellest 44 sinodil ja 105 hooldekodus), 542, 641, 614).

Koguduseliikmeid on igas vanuses, kõiksuguse haridusega ja kõigvõimalikus sotsiaalses staatuses inimeste hulgas. Tuleb küll tunnistada, et ühe erandiga kohtab ühiskonnas kaalukama sõnaga kohal olevaid inimesi kirikus üsna harva. Eriti hea meel on kirikuvanemate üle, kes pea igal teenistusel kohal on olnud. Aeg-ajalt käib ka päris pisikesi lapsi. Kui on leerikoolis osalejaid, siis on nemadki jumalateenistustel (leerikooli tunnid jätkuvad jumalateenistuse järel).

Kogudusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlusesse on mitmekesine, nagu ikka. On väljas seisjaina koguduse tegemiste toetajaid, kes võtavad veel hoogu kogudusse astumiseks. On mingil formaalsel või otsitud põhjusel kogudusse mitte kuulujaid, kuid on ka neid, kes põhimõtteliselt kristlasi põlgavad. Pisuke osa on ortodoksi koguduse liikmeid Kaareperes – seal toimub jumalateenistus kord kuus ja käijaid ikka on. Väga head sidemed on sealt juba igavikku lahkunud preestri pojaga, kes täidab kirikuvanema ülesandeid. Paraku ei ole seal märgatavat koguduse aktiivi, kellega Jumala Sõna kuulutamises koostööd teha. Umbkaudu korra aastas on näha Jõgevast pärit jehoovatunnistajate liikumist. On mõned New-Age pooldajad ja kindlasti ka hulk horoskoobi-usklikke. Palamuse kihelkonnas asub Kassnurme hiiemägi-teemapark, kus korraldatakse aeg-ajalt keskaegse temaatikaga üritusi, mida ehk siiski usuliseks liikumiseks pidada ei saa. Teisi organiseerunud usulisi rühmitusi Palamuse kihelkonnas minu teada pole, kuid samas on ka selge, et pole ühtegi inimest ilma usuta. Nagu kõikjal, nii leidub ka meil ateistliku misjonitöö tegijaid.

Koguduse nõukogu valiti 2.12.2012.a. Liikmeiks on:

	Eesnimi	Perenimi	Amet
1	Guido	Kokk	
3	Meelis	Kull	kirikuvanem, sinodi saadiku asemik, revisjonikomisjoni liige
2	Ene	Luik-Mudist	juhatuse liige
4	Elle	Mäerand	
5	Tiina	Mägi	juhatuse liige
6	Küll	Paavel	juhatuse liige
7	Meelis	Paavel	revisjonikomisjoni liige
8	Evelin	Pajuste	sinodi saadiku asemik
9	Sirje	Suvi	revisjonikomisjoni liige
10	Valdur	Tamm	kirikuvanem, sinodi saadik
11	Arne	Tegelman	juhatuse esimees, sinodi saadik
12	Tiina	Tegelman	

Nõukogu pidas ühe koosoleku, kus kinnitati eelmise aasta aruanne ja jooksva aasta eelarve ning valiti juhatuse liikmed ja sinodi saadikud, sõlmiti üürileping kirikumõisa aidale ning otsustati elavdada kontserttegevust. Selle aruannet ja eelarvet kinnitava koosolekuga saadi hakkama märtsi keskpaigaks, mis on eelmiste aastatega võrreldes juba märgatav edasiminekuks. Loodetavasti õnnestub kunagi ka ettenähtud 1.märtsiks aruande ja eelarvega valmis saada.

Koguduse majandustegevuse korraldamine ja sekretäritöö on olnud suuremas osas õpetaja kanda. Suure töö on ära teinud ka juhatuse esimees Arne Tegelman, kes hoolitseb vabatahtlikuna arvete maksmise ning näitude teatamise eest, ja raamatupidaja Tiina Mägi, kes vastava tasu eest kirjutab vajalikud arved ja teeb raamatupidamist. Kirikuvanemate kohustusi täidavad nõukogu liikmed Meelis Kull ja Valdur Tamm, Valduril on koguduseõpetaja koguduse autoga selleks vajadusel 6km kaugusel Pikkjärvel järel käinud, kuid kui ilm vähegi lubab, siis tuleb Valdur jalgsi kohale.

Seoses raamatupidaja teisel tööle asumise ja uue tarkvara rakendamisega on kogudusel olnud suuri raskusi arvete väljastamisega.

Aruandeaastal oli üks e-posti teel peetud juhatuse koosolek ja vaid ühel korral saadi päriselt kokku. Tihedama isikliku suhtlemise vajadus on väga ilmne – ainult nii on võimalik, et koguduse juhatusel on koguduses toimuvast piisav ülevaade ning juhatuselt saab tõepoolest ka tõhus tööorgan. Alanud aastal loodame ses osas tublimad olla.

II. Koguduse töötajad ja nende tegevus

1. Koguduse vaimulik: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid (komisjonid, saadikuksõlemine jne); ametireisid Eestis ja välismaal; perekond, elamistingimused. Perekonnaseisuametniku õigused.*

Koguduseõpetaja Jaan Nuga, sündinud 27.02.1974, Palamusel tööl alates 2000.a veebruarist. Töökoormus on just nii suur, kui olen enese peale võtnud. Olen püüdnud kinni pidada 5-päevasest töönalast ja 7-tunnisest tööpäevast, kuigi sellega on olnud raskusi. Enam kui aasta jooksul pole ma enam töötunde arvestanud, kuid viimati oli arvel ületunde kahe kuu jagu. Suvel olen ka puhanud. Mõne aasta eest arvestasin, et tööajast ligi 2/3 kulub koguduse majandustegevusele. Nüüd, seoses vaimulike kohustuste lisandumisega hooldekodudes ning mitmesugustes muudes organisatsioonides, on koguduse majandustegevusele vähem aega jäänud – ehk kolmandiku jagu või vähemgi. Suvise töö-, palve- ja puhkelaagri korraldamine sõpradele Ikaalistest ja Jalasjärvilt on muidugi ühtaegu nii vaimulik kui ka majandustöö, eks samuti on ka mitme muu ettevõtmisega, kus vaimuliku rolli on muust raske lahutada.

Muude kiriklike ametite poolest olen Tartu praostkonna kirjutaja ja Kaitseliidu Jõgeva maleva vabatahtlik kaplan. Mõne aastase vahe järel olen kolmandat aastat järjest taas tööalasele gümnaasiumi usundiloo õpetajana. Olen Palamuse Lions-klubi ja Palamuse Pritsumeeste juhatuse liige ning kuulun Sotsiaaldemokraatlikku Erakonda (see piirdub küll vaid põgusa e-

kirjavahetuse jälgimisega). Viimendat hooaega järjest on mind valitud Palamuse lasteaia hoolekogusse, sellest hooajast olen hoolekogu esimees.

Ametireisil olen käinud naaberkogudustes, praostkonna tööga seondult Tartus, vaimulike konverentsil Roostal, üldkiriklike koosolekute ja ettevõtmistega seondult Tallinnas. Aasta alul käisin koos perega külas sõpruskogudusel Ikaalistes, kus esindasin ühtlasi ka omavalitsust, pritsumehi ja Lions-klubi, andes edasi kutse Palamuse esmamainimise 780.aasta ning sõprusühete 25.aasta pidustustele.

Aruandeaastal täitus mu abiellumisest Ingridiga 13 aastat, peres kasvavad lapsed Aaro, Loo ja Olav (9, 7, 4a). Abikaasa Ingrid töötab Jõgeva haiglas hooldusõena ning asus õppima Tartu Tervishoiu Kõrgkooli erakorralise meditsiini tehnikuks. Sellega seoses on ta vähemalt 8 ööpäeva ja ühe nädala kuus kodust eemal ning minul on tulnud laste ja kodu eest hoolitsemist üksi kanda. See on teinud lasteaia tööaja välistest koosolekute osavõtmise raskeks.

Alates 2006.a juulist elame perega Palamusel kogudusele kuuluvas neljatoalises korteris. Kolimisele eelnevalt sai korteris tehtud põhjalik remont, mida rahastasin osaliselt ka ise. Korterist eest me üüri ei maksa, küll aga maksame kõik korteri kasutamisega seonduvad kulud (keskmiselt 100€ kuus). Kortermaja ei kasuta keskkütte süsteemi, kuna see oleks liialt kallis. Selle asemel on kogudus paigaldanud korterisse kaks õhk-õhk tüüpi soojuspumpa. Hoone kehva soojustuse tõttu kipuvad tubade nurgad hallitama. Laminaatplaadist köögi sisustus, mis jäi korterisse eelmistest omanikest, on üpris lagunenenud. Aga kuna õpetaja perel ses osas allergiaid pole, siis pole sellest ka lugu.

Kogudusel on õpetaja töökohaks väga eeskujulik kantselei koos kogu vajaliku tehnikaga. Õpetaja käsutuses on ametisõitudeks koguduse pisibuss VW Transporter, mis kingiti kogudusele Gardingi koguduse poolt uuega 1996.a. See väga tõhus ja vajalik tööriist vajaks küll umbkaudu 1000€ eest keretöid ja salongisoojenduse remonti. Külmal ajal olen püüdnud vajalikud sõidud teha isikliku autoga ning soojemal ajal kasutanud samavõrra koguduse autot isiklikeks sõitudeks. Koguduseõpetaja teenistustasu oli aruandeaastal minimaalne, ehk 480€ kuus, millest maksude maha arvamise järel laekus pangaarvele 402€. Vastavalt kiriku seadustikule ületunde ei tasustata ja puhkuspäevi järgmisesse aastasse edasi ei kanta, küll aga olen juhatuse ettepanekul püüdnud pikemaid päevi rahulikuma ajal lühematega tasa teha. Kuna mitme aasta kogemus on näidanud, et neid töötunde tuleb ikkagi ettenähtust oluliselt rohkem, siis olen loobunud täpsemale tunniarvestusele aja raiskamisest.

Perekonnaseisu ametniku õigused on mul olemas ja olen läbinud ka kõik selleks nõutud täiendkoolitused.

2. Organist: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid. Kutsekategooria. Täiendkoolitus.*

Helen Seppa, sündinud 3.03.1992.a, koguduses töötanud alates septembrist 2008, mil eelmine organist läks Tartusse edasi õppima. Ülesandeks on mängida kõikidel jumalateenistustel (18 €/kord) ja talitustel (tasu kokkuleppel). Vastavalt soovile oleme otsinud ka asendajaid. Teisi kiriklike ameteid Helenil veel pole, õpib Ülikoolis sotsiaaltööd ja sotsiaalpoliitikat. Orelimängu oskused on omandanud Jõgeva muusikakoolis Anu Piiskoppeli käe all ja ise õppides. Ta on omandanud ka koorijuhi kutse ja on naiskoor Domina koormeister.

3. Teised palgalised töötajad: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus.*

Raamatupidaja Tiina Mägi, sündinud 20.10.1965, pärast aastast tasuta töötamist maksame talle 35€ kuus arvete kirjutamise ja raamatupidamise korrashoiu eest.

Koristaja Õne-Riin Heleen Hütt käib koos vanaema Tiina Ploompuuga, sündinud 1953.a. Ülesandeks on koristada kõiki koguduse rahvamajas asuvaid ruume. Tasustatakse miinimumpalgaga töötatud tundide alusel, mida tuleb paarikümne ringis kuus. Koguduses töötanud esimest aastat.

Koristaja Ene Luik-Mudist, sündinud 1959, tasustatakse miinimumpalgaga töötatud tundide alusel. Ülesandeks on pidada pühakoda puhas. Koguduses töötanud esimest aastat.

Niitja Margus Post, miinimumpalk tunnitöö alusel, töötanud ühe suve.

Päris töölepinguga töölisi kogudusel pole: õpetaja saab juhatuse liikme tasu, organistile hüvitatakse transport Tartust Palamusele, raamatupidaja esitab arve, koristajate ja niitjaga on töövõtuleping.

4. Vabatahtlikud töötajad olid möödunud aasta jooksul juhatuse esimees ja laekur Arne Tegelman, kirikuvanemad Valdur Tamm ja Meelis Kull, lastetöö tegijad Evelin ja Merilin Pajuste ja Ingrid Nuga, ning teised, kes heast tahtest on koguduse tööle kaasa aidanud ja meiega koos palvetavad.

Eriliselt tuleb esile tõsta Soomest Jalasjärvi kogudustest tulnud kahte tüdrukut, kes siin kolm nädalat tööd tegid ja kohalikele noortele kristlaseks olemise eeskujudeks olid. Samuti Ikaalistest tulnud 4 meest, kes tegid tööd viis päeva ja pesid ning õlitasid koguduse ruumide põrandad. Suured tänud ka OÜ Puhastuseksperdile, kes annetas selleks masinad ning müüs omahinnaga vajalikud vahendid. Ning muidugi suured tänud ka samast appi tulnud puhastuseksperdile Tiina Vältile, kes oma puhkuse ajast meid õpetas ning oma pojaga koos ka suure osa tööst ära tegi. Kõigi kulumaterjalide eest tasus OÜ Paunvere Agro.

Artikli sellest leiab Palamuse Valla Teatajast 1.08.2013:

<http://palamuse.kovtp.ee/documents/141590/5920441/Lk+2.pdf>.

Tänu meiega mõtlemisele ka Tartu vaimse tervise hooldekeskuse ja Jõgeva haigla päevakeskuse perele, kelle abiga said asulakeskuse pargi koguduse hooletulest 2ha suurusest osast lehed riisutud. Seejuures eriline tänu organist ja kogemusnõustaja Riina Kennile, kes selle toreda ettevõtmise korraldas. Loodetavasti kasvab sellest algatusest välja pikaajaline ja kõigile rõõmu pakkuv koostöö. Artikli sellest leiab Palamuse Valla Teatajast 5.12.2013: <http://palamuse.kovtp.ee/documents/141590/7625103/Lk+1.pdf>.

III. Jumalateenistusliku elu analüüs

1. Jumalateenistuse ülesehituse vastavus kirikus kehtivale korrale. Perikoobiread. Kohalikud tavad. Ilmikute osalemine jumalateenistuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Jumalateenistuse, s.h jutluse ajaline kestus.

Kuna meie kirikus kehtib väga palju erinevaid jumalateenistuse kordasid, siis lisan aruandele meie koguduses kehtiva korra (lisa 2). Täiesti korratult on meie kogudusel kombeks, et rahusoov ei ole mitte armulaua liturgia sees (mis tekitaks seal liigset saginat) vaid kogu armulaua liturgia eel – nagu vanast kombeks, et rahu tuleb teha enne armulaua pühitsemist.

Viisid oleme püüdnud valida uuest agendast võimalikult vana sarnased. Tuleb küll tunnistada, et mõne koha pealt on need siiski nõnda uuendatud, et kogudusel on nende laulmisega suuri raskusi („ülendame südamed“, „Jumala Tall“). Või siis ongi viga just selles, et oleme valinud vana sarnase viisi, mis ometi terake muudetud. Lugesime ja jutluse tekstid olen võtnud kalendrist.

Kirikuvanemad tulevad kohale kui saavad, aruandeaasta jooksul oli vist üks kord, mil ühtki kirikuvanemat ei tulnud, enamasti oli kaks kohal. Nende ülesandeks on kiriku ukseid lahti teha ja kirik ning altar missaks valmistada. Õpetaja ülesandeks on tuua vaid laulunumbrid ning tervitada kokku tulnud inimesi. Kirikuvanemad loevad puldist ka kaks pühakirjalõiku, jutluse aluseks oleva loeb õpetaja kantslist.

Juba mõned aastad toimub iga jumalateenistuse ajal korjandus. See on võimalus kinnitada oma sõnu ka oma tegudega – oma töö viljaga. Oluline ei ole mitte anni suurus, vaid see põhimõte, et me ka omalt poolt midagi käega katsutavat panustame.

Jumalateenistus kestab umbkaudu tund ja natuke peale, ilma organistita ja 4. advendi lasteteenistus olid kolmveerandi tundi. Pikimad jutlused on 20 minutit, keskmine siiski vast 10-15 minuti kandis, kuigi ega ma mõõtnud ole.

2. Koguduse arvuline osavõtt jumalateenistustest, kaasatetegutsemine erinevates osades (laulmine, palvetamine jms). Armulaua katmise sagedus ja osavõtt armulauast. Korjanduse korraldamine jumalateenistusel. Üldine kord jumalateenistustel (mis on rõõmustav, mis häirib).

Kui eemaldasin jumalateenistuste hulgast erakordselt suure osavõtjate arvuga korrad (kalmistupüha 300 ja jõululaupäev 200) ning samavõrra vähima osavõtjate arvuga kordi (3, 3), siis sain nii öelda kõige keskmisemaks 12 inimest (eelmised aastad: 11; 13; 15; 12,5; 13,5). Kõiki loetud teenistusi arvesse võttes oli keskmiseks aga 20,13 inimest, ehk samuti ühe võrra vähem eelmisest aastast.

Arvutasin ka kokku, et kogu aasta jooksul pühendati Palamuse koguduses jumalateenistustele, palvustele või lihtsalt õpetuslikele koosviibimistele kokku vähemalt 3455 inimitundi (varem 3030, 2390, 3170 in/h). Sellest arvestusest on kirikukohvid, talgud ja nõukogu või juhatuse koosolekud välja jäetud. Loetud on aega, mis on pühendatud otseselt Jumala Sõna kuulutamisele. Seega oli meie koguduse palvevõimsus aruandeaastal 1,18 munku (varem 1,04; 0,84; 1,1) (munk palvetab 1/3 ajast, 1/3 magab ja 1/3 kannab hoolt kõhutäite eest).

Laulmisega on teenistustel mõnevõrra raskusi, kuna igapäevapäevaste kirikuliste hulgas pole väga häid lauljaid, peale meie organisti. Rõõmu teeb see, et sahiseva ja häälest ära vileoreli asemel oleme asunud kasutama pisukese võimendiga digiorelit ning nüüd on ka organisti ilus ja koolitatud lauluhääl koguduse laulu juhtimas.

Kuna mina oma lauluhääles nõnda kindel ei ole, et ma üksinda liturgiat laulaksin, siis olen liturgia osad öelnud sõnas ja kogudus vastab lauldes.

Eestpalve soov on üsna hõredalt.

Armulaud on kaetud olnud pea kõigil teenistustel (välja arvatud mõned pühad, mil traditsioonist ja sisust lähtuvalt armulauda ei pühitseta), osalemas on pea kõik kirikulised.

Ohvriande koguduse töö hääks on kogutud igal jumalateenistusel ja nõnda on kogutud kolmandik koguduseliikmete annetustest (korjandus 742€, liikmeannetus 1455€).

Kord jumalateenistustel on hea. Kõige enam rõõmustavad inimesed, kes teenistusele on tulnud; kõige enam kurvastab see, et kaugeltki mitte kõik koguduse liikmed Jumala sõnast ja sakramentidest osa saama ei püüdle. Ka Palamuse alevist, kus elab 600 inimest, käib kirikus märgatava sagedusega alla kuue inimese.

Samas teeb hinge soojaks, et suviti, kui kiriku ukSED on lahti, on ühtelugu inimesi käinud, süüdanud palveküünla ja põlvitanud altari ees.

3. Väljakuulutatud jumalateenistuste pidamata jätmise põhjused (kui on olnud).

Tänu Jumalale ei ole aruandeaastal sellist asja juhtunud.

4. Väljaspool kirikuhoonet peetavate jumalateenistuste arv ja kohad.

Väljaspool kirikuhoonet on jumalateenistust peetud korra kuus Kääpa hooldekodus ja Palamuse kalmistul 23.juunil. Palvusi on peetud Jõgeval küüditamise mälestuskivi juures koos Kaitseliiduga ja Palamuse laululaval väljanäituse avamisel. Kõnelemas olen käinud gümnaasiumi tähtpäevadel ja Kaitseliidu iseseisvuspäeva paraadil Jõgeval. Aasta lõpul sai sõlmitud leping Kaareperes suvel avatud pansionaadi perega, et hakkan seal missat pühitsemas ja palvetamas käima kaks korda kuus.

5. Muusika jumalateenistustel. Orelimängu tase.

Orelimängu tase on väga hea. Kui oleks heal tasemel orel, siis oleks kindlasti veel parem. Alates 2004.a keskelt on meil organistideks olnud kohaliku gümnaasiumi õpilased, esimesed kaks kumbki kaks aastat ning kolmas alates 2008.a septembrist. Aruandeaastal teeninud organist Helen Seppa on õppinud Jõgeva muusikakoolis klaverit ja orelit ning Tartus Heino Elleri nimelises muusikakoolis koorijuhtimist. Hetkel õpib Ülikoolis sotsiaaltööd ja sotsiaalpoliitikat. Lisaks heale mänguoskusele juhatab Helen kogudust ka oma lauluhäälega. Kuna vileorel on puuduliku koostisega ja korrast ära, siis saadab ta koguduse laulu pisikese digioreliga GEM Parvus, mil puudub pedaali osa.

IV. Kiriklike talituste analüüs

Üldiseloostus. Muutused talituste arvus, korras. Põhjused.

Talitustega on kõik korras, kui mitte arvestada, et neid võiks rohkem olla. Mingeid erilisi muutusi esile tuua ei oska.

Ehk tuleks siiski märkida, et kahetsusväärselt suur osa matustest peetakse Tartu grematooriumis. Ilmselt tuleks laiemat rõhku panna selgitustööle, et lahkunu gremeerimiseks ei pea matusetalitust grematooriumi äärmiselt kitsastes tingimustes pidama. Täiesti võimalik on lahkunu ka pärast talitust kodukohas autoga grematooriumisse saata, kui on eesmärgiks ta põletada.

V. Muusikatöö

Koorid/ansamblid: nimetused, osalejad, juhid, osalemine koguduse tegevuses, tegevus väljaspool kogudust (reisid jms). Orelis seisukord. Külalismuusikud.

Koore ja ansambleid on vallas mitmeid, kogudusel oma muusikakollektiivi pole. Kihelkonna muusikutest on kirikus kaasa teeninud Palamuse laulustuudio lauljad Karmo Toome juhendamisel jõululaupäeval ja Palamuse Meeslauljad Karmo Toome juhendamisel 1.jõulupühal.

Orel on endises seisus, st häälestamata ja puuduliku koostisega. Niiskus teeb selle kallal ühtelugu oma kurja tööd ja seetõttu me seda ei kasuta. Vileoreli aset on täitnud väike süntesaatori mõõtu digitaalne orel GEM Parvus, mida toetab võimendusega kõlarite komplekt. Kuigi sel digitaalsel oreil puuduvad mitmed funktsioonid ja klahvide tundlikus, on see ometi päris hea häälega ning peamine: see ei tee häirivat taustamüra.

Vileoreli korda saamiseks oleme küsinud hinnapakumisi ja otsinud toetajaid, kuid seni tulutult. Kambja ja Tallinna Saksa koguduste kaudu oleme saanud ka kaks elektroonilist koduorelit/harmoniumi, kuid need ei olnud paraku töökorras ning andsime need soovijatele Viru praostkonda.

Muusika kirikus (lisaks ühislaulule ja orelimängule):

9.03. RAM kontsert.

(30.03.Kirsti Malmi eestvedamisel Soomest tulnud pantomiimi trupi Kings Kids etendus Siimusti lastekodus).

31.03. Ülestõusmispuhade missal teenib lauluga ja koguduse laulu kitarriga saates kaasa rändlaulik Kirsti Malmi.

13.07. Peep Petersoni eestvedamisel kitarrikontsert, kus mängisid Elisabeth Rudanovski, Jakob Laidus, Jaagup Kuusemaa, Saskia Kitting ja Priit Peterson.

21.07. MTÜ Look eestvedamisel Märt Jallakase mälestuskontsert: Nick Tsiavos bänd Austraaliast.

24.08. Peep Petersoni eestvedamisel Pärtlipäeva kontsert: kitarril Patricio Zeoli (Iiri/Argentiina).

22.09. Paunvere väljanäituse ajal Eve Padari eestvedamisel: Peeteli koguduse koor.

2.11. Tiina Tegelmani eestvedamisel Itaalia armunute laulude kontsert: Karmen Puis - sopran, Lande Lampe-Kits - flööt, Külli Kudu - akordion.

24.12. jõuluõhtu jumalateenistusel teenivad Karmo Toome juhendamisel lauluga kaasa Getriin Strigin, Kaspar Sulp ja Indro Koks.

25.12. missal teenivad kaasa Palamuse Meeslauljad Karmo Toome juhendamisel.

Suured tänud kõigile, kes on oma laulu- ja mänguoskusega me jumalateenistusi rikastanud.

VI. Hoolekande- ja hingehoiutöö

1. Kodukülastused: külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Olen käinud mõnel korral, kuid kindlasti võiks enam käia. Kui ei kutsuta, siis ise pole ka end peale pressinud. Suurem osa käimisi on kogudusele kuulavas korteris elava vanaproua juurde – elektri ja üüriarve ära viimine on hea põhjus paari sõna jutu puhumiseks. Ehk võiks ka hooldekodus käimist siiski kodus käimiseks nimetada – seal need inimesed ju elavad.

Oleksin küll väga rõõmus, kui mind tihemini külla kutsutaks. Või siis kasvõi kantseleist läbi astutaks – teed või kohvi saan alati pakkuda, vahest leiab ka küpsist jutu kõrvale. Peaasi, et iga mure või mõte saaks lahenduse.

2. Haiglad ja hoolekandenasutused (vanadekodud, lastekodud): külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Alates 2008.a septembrist on mind kutsutud kord kuus Kääpa hooldekeskusesse, kus olen pidanud missa ning vestelnud inimestega.

Siimusti lastekodus käisime külas koos Kirsti Malmi ja Soomest tulnud pantomiimi rühmaga.

Suvel avati Kaareperes pansionaat. Avamisest sain küll alles tagantjärele teada, kuid aasta lõpuks olid suhted loodud ja nüüd käin seal vähemalt paar korda kuus paariks tunniks armulauda pühitsemas, palvetamas ja juttu puhumas.

3. Suhted teiste sotsiaalasutustega.

Valla sotsiaaltöötajatega on suhted head. Sõpruskogudusest Ikaalistes saadetakse kõigi kihelkonna vastsündinute jaoks nn titepakk mitmesuguse vajaliku riide- ja hügieenikraamiga, millele kogudus lisab omalt poolt pakikese kirjandust. Neid pakke on varem jaganud valla sotsiaaltöötajad, kuid 2009.a lõpust alates on kogudus selle oma ülesandeks võtnud, et koguduse rolli nende pakside saamisel enam rõhutada. Võibolla sellest tingituna on titepaki tahtjaid vaid üksikuid – õigupoolest vaid need, kellele oleme ise osanud pakkuda. Valla töötajad on lubanud küll ka reklaami teha, kuid sealtpoolt ei ole viimasel ajal küll ükski pakki küsima tulnud (eks valda jõutakse nime üles kirjutama enamasti siis, kui laps juba päris titeest väljas).

4. Materiaalne toetamine (näiteks humanitaarabi jagamine jne).

Võimalus on laenutada invavahendeid: karke, kõnniraame, ratastooli jmt – seda võimalust on pisut ka kasutatud. Jõudu mööda oleme pakkunud transpordiabi. Kogudus on vahendanud OÜ Paunvere Agro ühe soomlasest omaniku Arto Isomäki annetuse mitmesuguste invavahendite näol Kääpa hooldekodule ning võtnud enese peale sama mehe soovi teostamise, millega ta toetab Palamuse valla elanike kohalikele kultuurisündmustele kohale toomist 1000€ ulatuses.

Ikaaliste koguduse ja sealse kontaktisiku Juhani Haveri abiga on toodud mitu haagisetäit abivahendeid Kaarepere pansionaadile ja riidekraami kohalikku taaskasutuskeskusesse.

VII. Laste-, noorsoo- ja kasvatustöö

1. Lastetöö korraldamine koguduses. Pühapäevakool. Lastetöö tegijate ettevalmistus.

Palamuse koguduse lastetöö toimub lastetundidena, mis said taas alustatud 2009.aastal kolme koguduse liikme poolt, kellel ühevanused lapsed ja soov koguduse juures lastele sobivaid kokkusaamisi korraldada. Kokku saadakse paari kuu tagant, pühapäeval jumalateenistuse ajal. Üks lastetund kestab umbes poolteist tundi. Osalenud lapsi oli kaksteist, vanuses kaks kuni kümme aastat. Tavaliselt osalesid tunnis ka kuni viis lapsevanemat.

Lastetunnid valmistasid ette ja viisid läbi kolm lapsevanemat, kellest üks on teoloogilise kõrgharidusega ja pühapäevakoolitöö kogemusega, ülejäänud kaks on lasteaija õpetaja haridusega ning pühapäevakoolitöö ja lasteaiatöö kogemusega.

2. Leerikool. Leeriõpetamise kava. Konfirmeeritute osalemine koguduse tegevuses pärast leerikursust.

Leeritundidega olen üritanud alustada sügiseti hingedeajal ning siis ülestõusmispuhadeks valmis saada. Kooskäimisi on kümme konda, algavad pühapäevase jumalateenistusega ning selle järel on paaritunnine vestlusring. Tunnikava aluseks on ajalooline järgnevus (loomine, usuline areng, Piibel, 10 käsku, palve, usutunnistus, sakramendid). Kuna ühega leerilastest on suhted ka Kaitseliidu pinnalt ning me lapsed on lasteaias ühes rühmas, siis selle toel on temaga ka hiljem suhtlemist olnud. Kolm kaugemalt, teiselt poolt Jõgevat, tulnud leerilast on paraku kaugeks jäänudki.

3. Noorsootöö. Koguduse noorterühma suurus, kooskäimise aktiivsus. Noortele suunatud ürituste järjepidevus. 16–25-aastaste noorte osakaal koguduse tegevuses osalejate hulgas.

Noorsootöö puudub sootuks, kui selleks mitte pidada Soome sõpruskoguduse noorte tehtut, kui nad suviti siin külas käivad, pisut tööd teevad ja õhtuti kohalike lastega mängivad.

Olen pakkunud end kohalikku noortekeskusesse mõnd kokkusaamist läbi viima, kuid seni pole kutsutud. Ei ole ka väga peale käinud, kuna tegemist on ju niigi (küllap ka neil). Ei ole märgata tegevusetult ringi hulkuvaid noori. Kel vähegi pealehakkamist ja huvitumise soont, need näikse olevat enesele tegevust leidnud.

4. Suhted kooliga (usu- ja religiooniõpetuse tunnid, loengud jms).

Suhted Palamuse gümnaasiumiga on väga head – kutsutakse ühtelugu kõiksugu tähtpäevadele ja lubatakse ka tervituskõnet pidada. Gümnaasiumi 11.klass on igal aastal kirjandusnädala raames paariks tunniks koguduse ja kirikuga tutvumas käinud. Kolmandat õppeaastat järjest on 12.klassis õppesuunale kohustuslikud usundiloo tunnid, mis seoses keskhariduse reformiga järgmise õppeaastaga paraku lõppevad.

Luuu algkooliga kahjuks nii tihedaid sidemeid pole. Metsanduskooli olen pakkunud end samuti usundilugu lugema, kuid nemad pole selleks õppekavas kohta leidnud. Võimalus oleks

minna mõnel õhtul ja proovida rahvast kokku saada, seda pole ma jällegi aja puudusel jõudnud ette võtta.

Jõulude eel on Palamuse O.Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi korraldatud jõulumaad külastavad rühmad ka kirikust läbi käinud ja neile on saanud paari minutiga põhilisemat kiriku õpetusest tutvustada. See on õigupoolest väga tänuväärne tegemine ja ka tagasiside üle Eestimaa on väga positiivne olnud.

5. *Piiblitunnid. Järjepidevus, osavõtjate hulk, teemad.*

Piiblitundidega pole ma paraku jõudnud tegeleda.

6. *Täiendkoolitus koguduse töötajatele.*

Koguduse ainsa täiskohaga töölisena käisin: 22.-23.01. vaimulike konverents Roostal; 21.02. praostkonna õppepäev apologetikast; 8. ja 22.04. ning 6. ja 20.05. „Hea alguse” lapsevanema koolitus koolis; 16.04. sinod Laiuse koguduses; 28.-29.05. usutunnistuskirjade koolitus UI-s; 5.-8.06. ja 12.-14.11. Kaitseliidu kaplanite koolitus Alu mõisas; 30.07. Puhastuseksperdi põrandapesu koolitus; 14.08. praostkonna õppepäev peretööst; 11.12. UI pastoraalseminari õppepäev. Lisaks osalesin mitmetel Kaitseliidu, Priitahtlike Pritsumeeste ja gümnaasiumi korraldatud õppepäevadel.

7. *Täiendkoolitus koguduse liikmetele.*

Täiendkoolitust kogudusele jagame igal pühapäeval ja pühal, jõudu mööda ka nende vahel.

VIII. Evangelisatsiooni- ja misjonitöö

Väljapoole kogudust suunatud kuulutustöö korraldus, töötajad. Misjonitöö meetodid ja tulemuslikkus.

Väljapoole kogudusest suunatud kuulutustöö leiab aset mitmesugustel kultuurisündmustel ja aktustel, kus olen ikka jõudu mööda osalenud ja ka sõna võtnud. Tundub, et kuulatakse. Olen loonud Facebooki ja Aski konto ning suhtlen nende kaudu üsna aktiivselt. Kuulun Palamuse Lions klubi ja Palamuse Pritsumeeste juhatusse ning olen Kaitseliidu Jõgeva maleva vabatahtlik kaplan ja Palamuse lasteaia hoolekogu esimees. Arvan, et kõige tõhusam on misjonitöö juba olemasolevate struktuuride kaudu (ka perekond, sugulased, töökaaslased).

Lisaks jõulumaa ettevõtmiste raames toimuvatele rühmakülastustele kirikus olen püüdnud pealesattumise korral kasutada juhust kõnelda mõne sõnaga kiriku õpetuse alustest igale kirikusse tulnud rühmale. Sama on teinud ka teised kirikus toimetavad koguduseliikmed.

Aruandeaastal on Palamuse valla teatajas koguduseõpetaja kirjutatut vähem olnud – näib, et lihtsalt mõtteavaldustele seal väga ruumi ei leidu ning päevakajalist ei ole alati jõudnud kirjutada, olen selleks pigem ajakirjanikku appi kutsunud. Kogudusel on internetileht, kuhu olen kogunud artikleid meist ja enda kirjutatu. Samuti leiab sealt teateid koguduse igapäevasest tööst.

Koguduse liikmete hulgas on ehk mõni üksik, kelle kohta arvan, et tema küll ei jätaks kasutamata võimalust Jumala Sõna kuulutamiseks. Üldiselt tundub aga õhkkond ses osas kuidagi pelglik olevat. Aga tegelikult on just koguduseliikmed need, kes saaksid kõige enam ära teha vaimutarkuse levikuks rahva seas. Õpetaja on ju kõigest üks koguduses, koguduseliikmeid aga mitu ja just koguduseliikmete kaudu saaks hea sõnum levida mitmes sugulaste ning kaastööliste ringis. Igaüks peab leidma eneses julguse oma usku mitte salata.

IX. Avalikud suhted

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega. Kirjastustegevus. Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest. Kodulehekülge internetis. Vaimuliku kirjanduse ja ajakirjanduse levitamine ja loetavus koguduse keskel.

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega on väga head. Eesti Kirikust on ikka aeg-ajalt huvi tuntud, et kuidas meil Palamusel läheb. Ka valla lehes olen saanud avaldada suurema osa, mis kirjutada olen jõudnud. Enne lehe ilmunist on toimetaja mulle seda ka meelde tuletanud ja väga kannatlikult viimase võimaluseni oodanud.

Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest toimub teadetetahvlite, suulise vahenduse, ajakirjanduse, e-posti listi ja kodulehe kaudu. Vaimuliku kirjanduse lett on koguduse kantseleis ja kirikus. Kuna kirik on suviti lahti ja ka advendi ajal käib rühmasid

palju, siis kõiksugu tasuta jagamise info kaob sealt kiiresti (õppeasutuste tutvustused, ristimise voldik, teeliste kirikute tutvustus, traktaadid jne) – neid võiks alati rohkem olla.

Vastavalt peapiiskopi soovile tellisime ajalehe Eesti Kirik kõigile koguduse juhatuse liikmeile ja kirikuvanemaile. Praostkonna toel tuleb see leht kohalikku raamatukokku. Kogudusse on tellitud Kristlik Kasvatus.

X. Majanduselu

Kirikuhoonete, kinnis- ja muu vara seisukord ja kasutamine. Tulude ja kulude üldülevaade, hinnang majanduslikule olukorrale ja tulevikuväljavaated. Olulised laenud ja võlad. Palgad ja töötajate majanduslik toimetulek.

Kiriku katus on heas korras, välissein vajaks krohvimist ja valgendamist ka sisessein, aknaraamid vajavad värvimist. Põhimõtteline luba selle tööga peale hakata on muinsuskaitset olemas, esialgu puudub raha.

Kiriku põranda alt leidsin 2007.a seene, mis sai määratud mitte väga ohtlikuks ning ka vastava vahendiga mürgitatud. Põrand sai paari ruutmeetri jagu välja vahetatud ja ootab tervenisti värvimist. Samas unistame õhk-vesi küttega kivipõrandast ning seepärast olemasolevat kohendama ei kiirusta.

Kirikus on 80-ndatel paigaldatud 64kW küte nüüdseks osaliselt riknenud õliradiaatoritega ja 2002.a paigaldatud pingialune küte 16kW. Nendega on võimalik ka kõige külmemal ajal saada kiriku temperatuur nulli piiresse, kuid üleskütmise kord maksab 80€. Olen otsinud võimalusi õliradiaatorite asendamiseks kiirgurite ja puhuritega, et saavutada kokkuhoidu üleskütmise aja lühendamise ja sooja suunamisega.

Oleme plaaninud kiriku laepealse ja torni turistidele avamist, kuid see eeldab muinsuskaitse ja päästeameti nõuete kooskõlla viimist.

Kalmistu hooldamise eest hoolitseb vald, vaid kabel on täiesti koguduse käsutada. Kalmistu müürid on euroraha abiga uuesti laotud. Kabeli välisseinalt sai Soome sõprade abiga pritskrohv eemaldatud 2009.a ning lubikrohv parandatud ja sein lubjatud 2010.a. Samal päeval, kui nemad Soome tagasi sõitsid, langes tormis puu kabelil katusele ja lõhkus sellest pisut alla poole. Kuna projekteerimine ja kooskõlastamine venis, said 2012.a katkised eterniidid kasutatutega asendatud. Uue kellatornikesega katuse ehitamiseks on projekt nüüd tehtud ja muinsuskaitse kooskõlastused viimaks olemas. Hetkel on meil selleks tööks annetusi Ikaalistest ja pisut kohalikest inimestelt. Loodame ka eurorahade toetusele.

Pastoraat on antud hoonestusõigusega valla kasutusse kuni 28.11.2037 ning koguduse poolt otsitud riigi rahadega ja valla osalusel korda tehtud. Pastoraadihoonest 40% on koguduse kasutuses kommunaalkulude ja remondiosa tasumise tingimusel. Selle lepingu alusel maksis kogudus vallale igal nädalal keskmiselt 76€ (kokku 3948,57). Paraku ei ole vald enese kätte usaldatule hea peremees olnud – ehitusjärelvalve oli olematu ja mitmed vajalikud tööd ehitise hooldamisel on jäänud tegemata ning varem pisikesed vead on kasvanud kordades suuremaks. Ometi on selles hoones suisa suurepärased kantselei ja arhiiviruumid ning pühapäevakooli tuba ja koguduse saal, mida on annetuse eest ka sünnipäevade pidamiseks kasutatud. Samuti on seal kolm külalistetuba 10 voodikohaga, mida on suuremalt osalt kasutanud siinkandis tööl olevad ehitusmehed. Sissetulek neist ruumidest on olnud 2311€ (millest tuleks maha arvata ka koristamise ja pesupesemise kulu).

Kirikumõisa ait sai 1997.a üüritud 15 aastaks vallale tingimusel, et see vastavalt projektile valmis ehitatakse. Paraku on ka selle ehituse juures olnud ehitusjärelvalve olematu: soojustus on puudulik ning veetorud kipuvad külmuma. Ehitusprojekti muudeti kogudusega kooskõlastamata oluliselt lihtsamaks – majutusasutuse asemel tuli teisele korrusele konverentsisaal ja kantselei. 2002.a sai kogudus vastastikusel kokkuleppel vallaga aida taas oma kätte. Põhjuseks olid allüürnikuks olnud EAS-ile kuuluva I-punkti raskused leidmaks vahendeid kehvalt tehtud ehituse vigade parandamiseks, kuid samas oli neil võimalus leida raha üüri maksmiseks. 2009.a lõpetas aida teist korrust kasutanud EAS-i Infopunkt oma üürilepingu ning kolis välja. Aida alumist korrust kasutas suviti toidubaar, mille leping lõppes 2012.a sügisel. Aruandeaastal sai sõlmitud üürileping ImreKöök OÜ-ga kogu majale viieks aastaks, tingimusel, et esimese aasta üürisumma makstakse tagantjärei neljal järgmisel aastal.

„Köstri söögituba” avati suve hakul ja tegutseb tänini. Omaniku sõnul tuleb ta ots-otsaga kokku, kuid eks alustamine on ikka raske.

Kirikumõisa rentnikumajas on kaks toa ja köögiga korterit, millest teine on juba aastaid ja esimene alates novembrist elamispinnana välja üüritud. Maja suurimaks miinuseks on, et puduub veevõrk ja kamps on õuel külili kukkuda ähvardava kuuri nurgas. Selle maja ümberehitamiseks on kogudusel olemas kõik ehitusprojektid, kuid puudub raha teostamiseks. 2012.a suvel värvisid Soomest Ikaaliste ja Jalasjärvi kogudustest tulnud noored maja üle ning Ikaaliste koguduse mehed vahetasid ka pehkinud räästalaad. Vajalikud materjalid annetas kohalik loomakasvatuseühistu Paunvere Agro OÜ. Nüüd on see asulakeskuse maja väljanägemiselt päris ilus, kui mitte arvestada sammalduvat eterniitkatust.

Põllumaade rentnik vahetus. Kerseli OÜ loobus lepingust kõrge hinna tõttu, uueks rentnikuks on 110% pindalatoetuse summa eest Paunvere Agro OÜ. Aiamaalappide kasutamislepingud uuendame igaaastaselt jõudu mööda. Mure on kasutamata aiamaalappidega, mis teiste seas umbrohtu külvavad.

Asula keskse pargi hooldamine on suuremas osas koguduse õlul, vaid talvise lumelükkamise on korraldanud vallavalitsus. Arvestuslikult kulus selle 2,3ha pargi niitmisele ja lehtede koristamisele ligi 3200€. Vald maksis tasu pargi kasutamise eest väljanäituse ajal 1598€. Nagu näha katab see tasu poole pargi hoolduskuludest. Kogudus on pargi hooldamisega toime tulnud vaid tänu hääde inimeste annetatud tööle ja koristusvahenditele. Samas on kingitud murutraktor juba üpris kulunud ning mitmel korral ja mitmest kohast keevitatud.

Koguduseõpetaja neljatoalises ametikorteris on ostmise järel 2006.aastal tehtud kapitaalremont, mille käigus vahetati kõik korteri aknad ja tehti muud vajalikku. 2008.a paigaldati soojuspumbad asendamaks ülejõukäivalt kallist keskkütet. 2009.a tehti kortermaja fassaadi remonti (vahetati akende alused ja pealsed soojustused) ning vahetati katus. Koguduseõpetaja on ka ise korteris sanitaarremonti teinud. Korter on rahuldavas seisus, korteri juurde kuuluv kööginõu on üsna räsitud näoga ja kõigi tubade nurgad hallitavad, kuid kuna koguduseõpetaja perel selle vastu ülitundlikust pole, siis pole sellest ka lugu.

Tulude ja kulude üldülevaade selgub statistilisest aruandest (lisa 1). Selgituseks selle juurde vaid, et üsna suure osa käibest moodustavad koguduse eelarvet läbivad üürnike kommunaalkulud.

Majanduslik olukord on kogudusel hea. Hoolimata suhteliselt pisikesest liikmeannetajate arvust on kogudus suutnud maksta palka täiskohaga õpetajale ning tükitöö alusel organistile, koristajatele ja niitjale. 2009.a alguses lõikasime 6ha koguduse metsast (kokku on metsa 9ha). Saadud tulust maksime tagasi õpetaja ametikorteri ostmiseks võetud laenu 200 tuhat krooni, ülejäänud 16000€ otsustasime kasutada rahastutest hangitud toetuste omaosaluse katteks. Seda raha on saanud kasutada ka jooksvate kulude katteks ajal, mil laekumisi on olnud vähem. Kuid siis oleme jälle suuremate sissetulekute korral eriarvult võetu tagastanud.

Samas ei oleks kogudusel võimalik toime tulla oma igapäevaste kulude katmisega ilma abita sõpruskogudusest Soomes Kaarinas, kes toetab meid vähemalt 2600€ aastas (samuti ka Laiuse kogudust) ning Ikaaliste sõpruskogudusest, kes toetab meid vähemalt 1200€ aastas. Erakorralisi annetusi on tulnud mitmetelt isikutelt Kaarinast ja Ikaalistest. Kokku laekus aruandeaastal annetusi Soomest eraisikutelt 4987,22€ ja kogudustelt ning ühingutelt 6300€. Suur rõõm oli ka kõigist neist lahketest annetajatest, kes oma tööpanusega aitasid Palamuse asulakeskust kaunistada luua. Erilised tänud Ikaaliste ja Jalasjärvi koguduse rahvale, kes tulid, tegid tööd ja kandsid ka ise oma kulud.

Mõnevõrra kummuline on, et kohalik omavalitsus kannab küll kõigi teiste ühingute tegutsemisruumide kulud, kuid kogudus on sellest toetusest ilma jäetud. Veelgi enam: koguduse õlule on jäänud ka avalikult kasutatava pargi korrashoid. Kui spordiklubi, laulukoori või koguduse käest võikski nõuda, et ta ise oma kasutuses olevate hoonete eest hoolitseb, siis avaliku pargi eest hoolitsemist ühelt klubilt, MTÜ-lt või koguduselt oodata on vist siiski ülekohtune – eks selle korrashoid on ju avalik huvi ja ühiseks hüvanguks. Koguduse kulutused kinnisvarahoolduseks on umbkaudu 12000 eurot aastas, millest kinnisvarast saadav tulu katab umbkaudu 8000 €. Selle juures ei ole arvestatud majandusjuhi ja koristaja tööaja ega raamatupidamise kulud.

Kogudusel on üks täiskohaga tööline – koguduseõpetaja, kelle töötasu tõusis aruandeaastal riikliku miinimumpalga tõusust tingitult 480€-le kuus. Õpetajal on ametisõitudeks kasutada 1996.a. Saksamaalt kingitud VW Transporter ja töötegemiseks väga eeskujulik kantslei koos vajaliku tehnikaga. Õpetaja elab koguduse korteris, mille eest ta üüri ei maksa, kuid korteri kasutamise kulud kannab õpetaja ise. Ka 4,22€/kuus mobiiltelefoni arve maksab kogudus, aparaat on õpetaja oma.

Organist Helen Seppale oleme hüvitanud 18€ transpordi kulusid teenimise korra eest – tema käib Tartust. Olen väga tänulik, et me organist on olnud nõus õppetöö kõrvalt kogudust teenima ja teinud seda väga hästi.

Koguduse ruumide koristamise ja muru niitmise eest oleme maksnud töövõtu lepingu alusel miinimumpalka. See ei ole kindlasti töö, millest ära elaks (koristamist ehk 10h nädalas ja niitmist kokku 210h).

Aga kõige rohkem olen tänulik muidugi neile inimestele, kes oma tegevuse eest pole üldse mingit ajalikku tasu võtnud – juhatuse esimees, kirikuvanemad, pühapäevakooli õpetajad, sõbrad Ikaalistest, Tartu ja Jõgeva puuetega inimeste päevakeskuste rahvas ja teised koguduse kaastöölised.

Olgu nende kõigi palk suur taevas!

XI. Visitatsioonid ja revideerimised

1. Praosti ja piiskopi visitatsioonid, tulemused, vastukajad.

Praosti ja piiskopi visitatsioone olnud pole.

2. Riiklikud revideerimised ja kontrollid (maksuamet, muinsuskaitse, päästeamet jt).

Maksuameti revideerimisi ja kontrolle olnud pole.

Riikliku muinsuskaitse ametiga oleme saanud kokkuleppele kabeli katusele renoveerimise käigus kellatorni ehitamises ja kiriku välisseina krohviaukude täitmisel.

Päästeametil ülevaatusel järel kogudusele nõudmisi ei olnud.

Keskkonnaametilt on luba revideerimise käigus ohtlikuks tunnistatud pargipuude mahavõtmiseks (raha selleks veel pole).

XII. Koguduse suhted teiste institutsioonidega

1. Suhted kohaliku omavalitsusega.

Suhtes kohaliku omavalitsusega on palju arenguruumi. Jääb mulje, nagu peetaks kogudust mingiks hoopis väljaspool ühiskonda hõljuvaks asjaks. Võib arvata, et just sellest tulenevalt ei ole juba aastaid peetud vajalikuks ka koguduseliikmeilt valla kaukasse kogutud maksurahaga koguduse tööd toetada. Teised, kes küsisid, midagi ikka said, ainult kogudus, kes samas pakkus kõige suuremat omaosaluse protsenti, jäi täiesti ilma. Tõsi küll – üle hulga aastate anti Eesti Kontserdi kontsertide korraldamise toetuseks 300€.

Kogudus on vaieldamatult kõige suurem ja kõige aktiivsem kõigist vabatahtliku liikmeskonnaga organisatsioonidest. Ühes ammuses vestluses ütles vallavanem, et kogudusele ei anta, kuna kogudus saab niigi hakkama. Muidugi on tore, et toetatakse väetimaid, kuid sedaviisi tuleb lõpuks välja, et vald maksab ka koguduseliikmeilt kogutud raha küll paari liikmega seltsikese tegevuseks või mõne üksikisiku spordihobi ülalpidamiseks, aga samas need ettevõtmised, mis rahvale tõesti korda lähevad ning ehk ka kohalikku vaimsust edendavad, jäävad toeta.

Selle juures ei saa taas märkimata jätta, et vald esitas kogudusele koguduse rahvamajas asuvate ruumide kommunaalkulude ja ühisruumide remondi arveid keskmiselt 76€ nädalas. Kõik teised valla piirides tegutsevad organisatsioonid saavad ruume tasuta kasutada – nende ruumikasutuse kulud maksab vald kinni. Koguduse õlule on jäänud ka asulakeskuse 2,3ha pargi niitmine ja lehtede koristus. Seega siis toetavad Palamuse koguduse liikmed lisaks maksurahale ka oma annetustega kohalikku omavalitsust ja avalikus kasutuses oleva kinnisvara ülalpidamist.

2. Suhted teiste konfessioonidega.

Suhted teiste kohalike konfessioonide ehk õigeusu koguduse esindajaga on väga head. Selle koguduse vaimulikku pole mul küll paraku au olnud kordagi kohata, kuid ajast igavikku

lahkunud vaimuliku poega, kes kirikuvanema kohuseid täidab, kohtan kohalikel ettevõtmistel ühtelugu. Aeg-ajalt on meie jumalateenistusel kaugemalt tulnud baptistikoguduse liikmeid.

3. Suhted praostkonnaga (teiste kogudustega ja praostkonna keskusega).

Suhted praostkonnaga on head. Eriti rõõmustavad kokkusaamised teiste vaimulike ja koguduste töötajatega, mida võiks ikka rohkem olla. Koguduste omavahelised suhted on head, kuigi harvad. Tihedamalt oleme kohtunud Laiuse koguduse liikmetega, kellega meil on ühine sõpruskogudus Kaarinas. Laiuse koguduse õpetaja on käinud korduvalt meil koguduseõpetajat missal asendamas.

4. Suhted teiste kiriklike, usuliste ja muude organisatsioonidega (Eesti Piibliselts, NMKÜ, Eesti Evangeelne Allianss, jne)

Möödunud aastal oli Palamuse kogudusel otsene tööalane kontakt kiriku keskasutustest: Eesti Kirikute Nõukoguga, kirikumuusika liiduga, kiriku varahaldusega ja usuteaduste instituudiga. Jõudu mööda oleme püüdnud teha reklaami ajalehele Eesti Kirik.

Head suhted on Kaitseliidu Jõgeva malevaga. EELK on koguduseõpetaja näol andnud Kaitseliidu käsutusse kõrgharidusega spetsialisti, kes on valmis vajadusel abistama eriolukordade lahendamisel ja tähtpäevade tähistamisel.

Samuti on väga head suhted Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumiga, kus koguduseõpetaja osaleb erialaspetsialistina õpetus- ja kasvatustöös nii avalike kõnede kui klassitundidega.

Koguduse tasandil on suheldud ka Palamuse Pritsumeestega lipu õnnistamisel ja Palamuse Lions-klubiga ruumikasutuse ning heategevuse küsimustes, Kiigemetsa kooliga lipu õnnistamisel, Siimusti lastekoduga külastuse osas ja Siimusti algkooliga adventipalvuse läbiviimiseks, Tartu ja Jõgeva puuetega inimeste päevakeskustega pargikoristuse talgute läbiviimiseks, pideva koostöö käigus suhtleme Kääpa ja Kaarepere hooldekodudega ning Paunvere Agro OÜ ja Imre Köök OÜ-ga. Suisa suurepärase on koostöö Oskar Lutsu Palamuse Kihelkonnakooli muuseumiga.

5. Suhted sõpruskogudustega: kogudused, suhtlemise laad, intensiivsus.

Palamuse kogudusel on kolm sõpruskogudust: Soomes Kaarina ja Ikaaliste ning Saksamaal Garding. Kaarina kogudus on sõpruskoguduseks ka Laiuse kogudusele.

Gardingi kogudusega Saksamaal piirdus suhtlemine tervituste vahetamisega isiklikul tasandil. Samas innustas mullune ühine palverännak mõtlema uutele ettevõtmistele.

Aga sõpradega Soomest on meil suhted üsna tihedad. Eriti just Ikaaliste kogudusega, kust on juba mitme aasta vältel käinud noori ja vanu meil suvel töö ja palve laagrit pidamas.

21.-24.03. oli õp Jaan perega külas Ikaaliste koguduses, viies tervitusi vallast linnavalitsusele, pritsumeestelt sealsetele vabatahtlikele pritsumeestele ja Lions-klubilt velledele seal. Kutsusime neid tähistama Palamuse esmamainimise 780.aastapäeva ja sõprusühete loomise 25.aastapäeva 23.-24.08. Palamusel.

5.-6.04. olid Palamusel külas Juhani ja Paula Haveri Ikaalistest. Sõidu eesmärk oli osaleda kristliku noortekodu aastapäevapidustustel Tartus, kuid ööbima tulid nad meie juurde ja väisasid ka Lions-klubi koosolekut.

29.07.-16.08. olid meil külas 2 noort Jalasjärvi kogudustest, mis on Ikaaliste koguduse naabruses ja sealne noortetöö on lähedalt seotud. Eesmärgiks on pakkuda siinsetele noortele eeskuju ja märki elust kristlasena. Külalised tegid hommikupoolse aja tööd koguduse ruumide korrastamisel, lõuna veetsid isekeskis ja õhtupoolse käisid kohalike noorte ja lastega palliplatsidel või muudes sarnastes kohtades mängimas ja juttu ajamas. Tegime ka mõned väljasõidud (Tartusse, Rakverre jne).

29.07.-2.08. olid külas 4 meest Ikaaliste kogudusest, kes pesid ja vahatasid rahvamajas olevate koguduse ruumide põrandad. Samad mehed koos sõpradega korraldasid Ikaalistes ka paar pannkoogimüüki kohalikel laatadel, mille tulu annetati Palamuse kogudusele.

14.-16.08. külas Juhani Haveri koos sõbraga töid Ikaalistest hooldusvahendeid Kaarepere pansionaadile ja sõidutasid Jalasjärvilt tulnud neiu koju.

16.-17.09. külas Juhani, Paula ja Sami Haveri.

24.-25.08. olid Laiuse koguduse kutsel Laiuse koguduse õpetaja Georg Glaase ametissepühitsemisel ja Palamuse koguduses pärtlipäeva puhul külas sõbrad Kaarina kogudusest: koguduseõpetaja Pirjo Vahtola, abiõpetaja Tatu Kuoppala, juhatuse liikmed Merja Ainasoja ja Simo Suominen.

XIII. Koguduse liikmed

1. Muudatused koguduse koosseisus ja selle põhjused (suurenenud, vähenenud, muudatused vanuselises ja soolises koosseisus jne).

Sellest kõnelesin I ja III peatükis. Põhjuseid teab Jumal.

2. Liikmete vahekord kaasinimestega.

Liikmete vahekord kaasinimestega on olemas (ma küll ei mõista midagi targemat selle koha peal kosta). Küllap on neid suhteid nii koguduse sees kui väljapoole igasuguseid.

3. Liikmete vahekord teiste konfessioonide liikmetega (oikumeeniline tegevus).

Liikmete vahekord teiste konfessioonide liikmetega on isiklikku laadi (kui on). Jällegi on põhjus ilmselt vastandumise puudumises – õigeusklikega elatakse külg-külje kõrval ilma kiriklikku kuuluvust tähelegi panemata. Selle vastandumise puudumise üle olen kahtlemata rõõmus.

4. Liikmete kodune elu (kas on mõlemad abielupooled koguduse liikmed, kui palju on laulatatud abielusid, lastega pered, perede materiaalne olukord, perede side kogudusega, kõlbeline olukord, pahed jne).

Liikmete koduse elu kohta ma paraku eriti midagi öelda ei oska, kuna koju külla on mind kutsunud väga vähesed. Tuleb tunnistada, et teisega koos elavatest inimestest on üksinda kirikus käijaid rohkem, kui paarikaupa. Tuleb ette nii riiklikult registreerimata kui ka kiriklikult laulatamata koos elamist.

Materiaalne olukord on ilmselt üsna sarnane mujal maakohtades olevaga – kes võitlevad, need saavad hakkama. Eks süües kasvab isu – võrreldes hiinlastega Hiinamaal elame meie siin nagu kuninga kassid. Paljud käivad tööl kaugemal: Jõgeval, Tartus, Tallinnas, välismaal. Kahetsusega tuleb tunnistada, et oma annetusega on koguduse tööd toetanud vaid kümnendik koguduse liikmetest.

Kõige laiemalt levivateks pattudeks on esimese käsulaua seaduste rikkumised, ehk siis hoolimatus Jumala Sõna vastu, enesele eelarvamuste kujundamine Jumalast ja teistest inimestest, Jumala nime ilmaaegu pruukimine ning hingamispäeva pühitsemata jätmine.

XIV. Hinnang ja muud tähelepanekud

Suuremad tööd, tähtpäevad, külalised jne.

Hinnang koguduse, tema organite ja oma aastategevuse kohta.

Tähelepanekud, probleemid ja ettepanekud koguduse, praostkonna, kiriku ja kogu rahva kohta.

Suurim töö on inimeste hinge eest hoolt kandmine ja aitamine pühitsuse teel. Selleks on kirik ja kogudused ellu kutsutud ja seda püüame ka jõudu mööda teha, lootes Jumala õnnistusele.

Suurimate sündmustena on meelde jäänud juba XII kirjeldatud külaskäigud ja kohtumised.

Suur heameel on inimeste üle, kes hingamispäeva tõsiselt võtavad ning pühapäevast pühapäeva Jumala Sõna juurde kogunevad. Just selliste inimeste toel püsibki kogu me rahva lootus.

Rõõmustavad head inimesed, kes oma abi on pakkunud ja teinud väga tublit tööd. Eks me palvetame lakkamatult, et töötajaid koguduse juurde tuleks. Eriliselt tuleb esile tõsta Soome sõprade rahalist toetust Kaarina ja Ikaaliste kogudustest, siin külas käinud noori Jalasjärvi kogudusest ning mehi Ikaaliliste kogudusest. Need külaskäigud ja heategevuslik töö oli kuulu järgi ka neile väga vaimustavaks elamuseks.

Suur rõõm on ka meie karjakasvatusühistu Paunvere Agro soomlastest omanikest, kes on koguduse toetamise oma südameasjaks võtnud.

Südant vaevab see, et piibliringi pole õnnestunud alkatada – aeg on kulunud majandusajadele, paberitööle ja mitmesugusele muule suhtlusele.

Kõige tõhusamana tundubki töö teistes kohalikes organisatsioonides: Lions-klubis, gümnaasiumis, Kaitseliidus ja pritsumeeste juures – juba olemasolevais struktuurides kaasa tegemine võimaldab õpetajal leida lihtsamini kontakte erinevate inimestega. Teistpidi on väga oluline ka oma koguduse siseste sidemete tihendamine, millele on kaasa aidanud kirikukohvid ja pühapäevase missa järgsed avatud leeritunnid koos koguduseliikmetega.

Samas tuleb kahetsusega märkida, et koguduse nõukogu ja juhatuse koosolekuid on meil olnud liiga vähe. Seetõttu on suur osa neist, kes kord täis indu lasid end koguduse etteotsa valida, nüüdseks jälle aktiivsemast tegevusest kõrvale jäänud. Alanud aastal püüame kindlasti tihemini kokku saada ja küllap nii leiab igaüks nõukogust enesele ka oma vastutusala, millele koguduse juures pühenduda.

Suured tänud tahan öelda meie asendusorganist Riina Kennile, kes korraldas Tartu ja Jõgeva puuetega inimeste talgud Palamuse asulakeskuse pargi lehtede riisumiseks. Samuti tänud kõigile, kes võtsid ette ja tulid appi ning tegid selle töö ära. Tänud ka Palamuse muuseumile, mis panustas veotehnika ja lehtede ladustamiskohaga. Loodetavasti jätkub see koostöö ka järgnevatel aastatel.

Eriliselt suured tänud kirikuvanematele Valdur Tammele ja Meelis Kullile, kellele olen võinud loota mistahes töö juures – nad on alati olnud valmis aitama.

Jumal on meid möödunud aastal rohkelt õnnistanud. Oleme kogenud – suisa silmaga näinud ja käega katsunud – Jumala armastust avaldumas läbi inimeste me ümber nii lähedalt kui kaugelt. Jumala armule ja abile lootes läheme ka sellele aastale vastu.

Jaan Nuga
koguduseõpetaja
Palamusel, 20.02.2014

Lisad:

1. Koguduse numbriline aruanne
2. Jumalateenistuse kord õpetajale

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Varad		
Käibevara		
Raha	16 570	8 021
Nõuded ja ettemaksed	189	5 189
Kokku käibevara	16 759	13 210
Põhivara		
Materiaalne põhivara	4 482	4 965
Kokku põhivara	4 482	4 965
Kokku varad	21 241	18 175
Kohustused ja netovara		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksed	5 235	1 867
Kokku lühiajalised kohustused	5 235	1 867
Kokku kohustused	5 235	1 867
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	16 308	21 309
Aruandeaasta tulem	-302	-5 001
Kokku netovara	16 006	16 308
Kokku kohustused ja netovara	21 241	18 175

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	1 739	2 023
Annetused ja toetused	16 813	18 027
Tulu ettevõtlusest	14 707	5 958
Muud tulud	55	356
Kokku tulud	33 314	26 364
Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud	-23 153	-21 636
Tööjõukulud	-9 980	-9 246
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-483	-483
Kokku kulud	-33 616	-31 365
Põhitegevuse tulem	-302	-5 001
Aruandeaasta tulem	-302	-5 001

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	1 739	2 023
Laekunud annetused ja toetused	16 813	18 027
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	14 707	5 958
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-19 730	-19 150
Väljamaksed töötajatele	-9 980	-9 245
Muud rahavood põhitegevusest	0	-151
Kokku rahavood põhitegevusest	3 549	-2 538
Rahavood investeerimistegevusest		
Antud laenud	0	-5 000
Antud laenude tagasimaksed	5 000	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	5 000	-5 000
Kokku rahavood	8 549	-7 538
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 021	15 559
Raha ja raha ekvivalentide muutus	8 549	-7 538
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	16 570	8 021

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	21 309	21 309
Aruandeaasta tulem	-5 001	-5 001
31.12.2012	16 308	16 308
Aruandeaasta tulem	-302	-302
31.12.2013	16 006	16 006

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse Koguduse 2013. aasta raamatupidamisaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Mittetulndus ühingute tulude –kulude aruanne on koostatud raamatupidamise seaduse RTJ 14 skeemi alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes

Raha

Rahana on kajastatud sularaha ja arvelduskontode jääk. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest otse meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum. Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 € ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale varaobjektile eraldi, lähtudes konkreetse objekti eeldatavast kasulikust elueast.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 640

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Sihtfinantseerimise tulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Valitsuse sihtfinantseerimine, mida saadi eelmiste perioodi tegevuskulude kompenseerimiseks, arvestatakse selle perioodi tuluna, millal sihtfinantseerimise summat saab usaldusväärselt ja objektiivselt määrata ning kui laekumine on tõenäoline.

Tulud

Tulu kajastatakse lähtudes tulude- kulude vastavuse printsiibi meetodist. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse saadavad tulud proportsionaalselt samades perioodides nagu vastavad tuludega seotud kulud.

Intrassitulu arvestatakse sellel perioodil, mille eest see on arvestatud.

Kulud

Kulu kajastatakse lähtudes tulude- kulude vastavuse printsiibi meetodist. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse tehtavad kulud proportsionaalselt samades perioodides nagu vastavad tuludega seotud kulud.

Intrassikulu arvestatakse sellel perioodil, mille eest see on arvestatud.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on juhatuse liikmed.

Lisa 2 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	7 409	6 815
Sotsiaalmaksud	2 571	2 430
Kokku tööjõukulud	9 980	9 245
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 3 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2013	31.12.2012
Füüsilisest isikust liikmete arv	154	154
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	5 760	5 522

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.06.2014

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse Kogudus (registrikood: 80211053) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TIINA MÄGI	Juhatuse liige	08.08.2014
ARNE TEGELMANN	Juhatuse liige	11.08.2014
JAAN NUGA	Juhatuse liige	17.08.2014
ENE LUIK-MUDIST	Juhatuse liige	18.08.2014
KÜLLI PAAVEL	Juhatuse liige	18.08.2014

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Usuorganisatsioonide tegevus	9491	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7760585
E-posti aadress	palamuse@eelk.ee
Veebilehe aadress	www.eelk.ee/palamuse